

LIPOVEC

Noviny obce Horné Srnie • lipovec@hornesrnie.sk • ročník XXX • 1/2021

Už po druhýkrát sme pre koronavírus slávili Veľkú noc pred televízormi a obrazovkami počítačov. Dúfajme, že naposledy.

FOTO: ADOBE STOCK / PETER MURÁR

Náš školský KORONArrok

Eva Šumichrastová

Konečne prišla jar. Chladné a krátke dni nám začali spríjemňovať hrejivé slnečné lúče. Vtáčí štebot, snežienky, pučiace stromy – balzam na dušu. To sme všetci potrebovali. Športovci sadli na bicykle, záhradníci vyrazili do záhrad a ľudia sa konečne začali rozprávať aj o niečom inom ako o korone. Čas plný neistoty, strachu, zákazov a neustále sa meniacich nariadení trvá už príliš dlho. Často sa hovorí o tom, že by sme teraz mali mať k sebe bližšie, pomáhať si a správať sa zodpovedne. Nielen k sebe, hlavne k iným. Miesto toho je však naša spo-

ločnosť čoraz viac rozhádaná. Nosiť či nenosiť rúško? Otvoriť či neotvoriť školy? Treba či netreba testovať? Zaočkovať sa alebo nie? Odvolať alebo neodvolať (všetkých a všetko)? Škodí či neškodí...?

Jediné, v čom sa asi väčšina z nás zhodne, je fakt, že TOTO sme tu ešte nemali. (Áno, bola tu španielska chrípka a druhá svetová vojna, ale tie sme, našťastie, nezažili.) Korona nám zmenila životy. Niektorým menej, iným úplne.

Aj naše školstvo prechádza zmenami. Ako by sme učili v takejto situácii pred dvadsiatimi rokmi?! Za seba musím povedať, že keby mi niekto vtedy povedal, že budem takmer rok (dúfam,

že dlhšie to nebude) učiť online (teda na diaľku, cez počítač), učiteľské povolanie by som si nevybrala. Dôvod je úplne jednoduchý. „Živý“ kontakt so žiakmi mi chýba. Dištančné vyučovanie nás posadilo na stoličky, nutnosťou sa stal dobrý počítač, kvalitný signál a nerušivý pracovný priestor. To všetko toľko násobne, koľko je vzdelávajúcich sa členov domácnosti plus rodičov na home office (pracujúcich z domu). Pre mnohých problém. Na začiatku online vzdelávania sa zapotili učitelia, žiaci aj rodičia – nový spôsob učenia, skúšanie online, príprava písomiek, koordinácia hodiny...

Pokračovanie na str. 4 →

Noc zázrakov

„Urobme aj my dnes tú cestu, ktorú spravili Peter a Ján, podme sa pozrieť na Kristov hrob. Nájdeme ho prázdny, a tak sa znovu utvrdíme vo viere.“

Štefan Manolov

Kroky veriaceho človeka počas najväčších sviatkov roka smerujú k Božiemu hrobu. Pri jeho návšteve ho nájdeme prázdny, čo nás utvrdzuje vo viere. Nejde len o vieru v úžasný a jedinečný historický fakt Vzkriesenia, ale o prijatie praktických dôsledkov viery, ktoré táto udalosť prináša.

Viera, že Kristus vstal z mŕtvych, nespočíva iba v dobrej pamäti, ale v presvedčení, že Kristus je živý, teda nachádza sa v súčasnosti, stretáva sa s nami a chce nás urobiť svätými. A to je to, v čom môžeme, ba musíme rásť.

Peter a Ján videli prázdny hrob a krátko nato opäť videli Pána a pochopili všetko. Presvedčili sa, že Ježiš z Nazareta ožil, síce človek ako oni, ale predsa nositeľ nového života, Božieho života. Učeníci pochopili, že Kristus nie je len samotným životom, ale že je ich vlastným životom. Prázdny hrob znamenal, že Kristus začal byť opäť ich priateľom.

Pokračovanie na str. 2 →

Z rokovaní obecného zastupiteľstva

Silvia Kebíková
Obecný úrad

Obecné zastupiteľstvo v Hornom Srní
na svojich zasadnutiach dňa 11. 12.
2020 a 26. 1. 2021:

ZOBRALO NA VEDOMIE

1. Viacročný rozpočet obce vrátane programov a podprogramov na roky 2022 – 2023.
2. Stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce Horné Srnie na rok 2021 a viacročnému rozpočtu na roky 2022 – 2023.
3. Správu z kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce za II. polrok 2020.
4. Správu o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti Základnej školy s materskou školou Václava Mitúcha, Horné Srnie, Školská 368/2, za školský rok 2019/2020.
5. Informáciu o zaradení Dobrovoľného hasičského zboru obce Horné Srnie do kategórie „B“ v systéme celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území Slovenskej republiky.

SCHVÁLILO

1. Rozpočtové opatrenie č. 3/2020 podľa predloženého návrhu.
2. Všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2020 o miestnych daniach a miestnom poplatku

3. Rozpočet obce vrátane programov a podprogramov na rok 2021.
4. Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na I. polrok 2021.
5. Plán zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Hornom Srní na rok 2021.
6. Predloženie platnosti Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horné Srnie 2014 – 2020, schváleného uznesením č. 91 z dňa 15. 12. 2015 do vydania metodického pokynu pre spracovanie PHSR pre programovacie obdobie 2021 – 2027.
7. Zápis do kroniky obce za rok 2019 podľa predloženého návrhu.
8. Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2021 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy a školských zariadení so sídlom na území obce Horné Srnie

SÚHLASILO

1. S odkladom splátok za nájom v kultúrnom dome pre

catering servis s.r.o., Jozefa Lacu 1539/27, Nemšová, IČO: 47147024, za mesiace marec – máj 2020 do 31. 12. 2021.

VYHLÁSILO

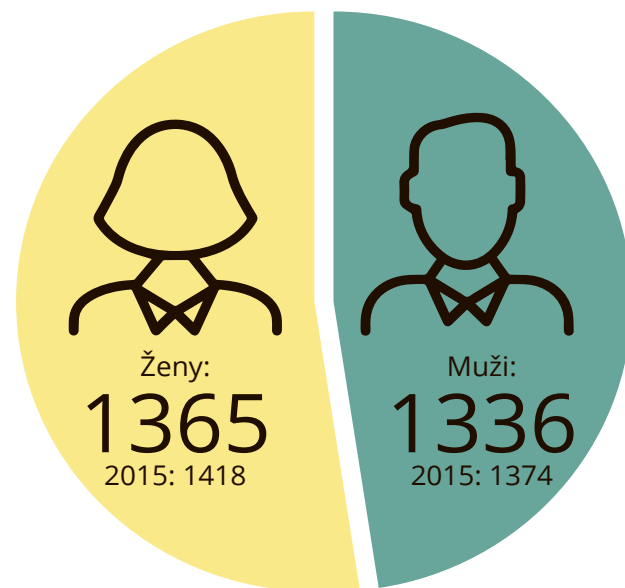
1. Podľa § 18a ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov voľbu hlavného kontrolóra obce na 23. marca 2021 (pozn. z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie bolo rokovanie obecného zastupiteľstva s voľbou hlavného kontrolóra preložené predbežne na mesiac apríl 2021)

URČILO

1. Dĺžku pracovného času hlavného kontrolóra na 1/5 úväzku.

V tomto prehľade sú vypísané a zhrnuté len najdôležitejšie body uznesení. Presné znenie uznesení a kompletne zápisnice zo zasadnutí OZ spolu s výpismi z hlasovania poslancov sú k dispozícii k nahliadnutiu na Obecnom úrade v Hornom Srní, ako i na internetovej stránke obce – www.hornesrnie.sk.

Štatistiky 2020

Počet obyvateľov:

2701
2015: 2792

Pristahovaní:

19
2015: 20

Odstahovaní:

41
2015: 40

Narodení:

31
2015: 22

Zomrelí:

30
2015: 29

Počet sobášov:

7

2015: 19

Priemerný vek
ženícha:

32

Priemerný vek
nevesty:

29

Noc zázrakov (dokončenie zo str. 1)

Pán je večný Boh, ale stal sa človekom ako my a pre nás. On je Bohom vteľnia. Tento úžas z viery, ktorý sa stáva istotou viery, však ide ešte ďalej.

Ak Kristus nesie v sebe Boží život, poľudšťuje ho a vteľuje sa do neho, potom si musíme byť vedomí, že nejde o hocijaký život: Je to svätý Boží život. Pán je Pravda, svätý a pravý Život, pravý pre všetkých, platný pre všetkých.

Preto vstúpiť do Božieho života znamená prijať jeho svätosť, čo znamená zomrieť pre všetko, čo v nás nie je vhodné pre túto svätosť.

Kráčame novým životom, sme mŕtvi hriechu. Ten starý človek v nás zomrel, ale zomrel iba preto, že prišiel Kristus, pretože sa vrátil, aby nám dal svoj život. Kristov život nie je len víťazný život, ale je svätý život, ktorý v nás nechá zomrieť všetko, čo v nás pôsobí smrť.

Každý, kto žije Kristovým životom, sa tiež podieľa na jeho moci dobročinnosti a uzdravenia. My obrátení v Kristovi môžeme prejsť cez svet robiť dobro. Je krásne prechádzať sa svetom ako dobročinci, nezanechávajú po sebe ani jedno zranené srdce, ani jedného urazeného človeka; je krásne prechádzať sa svetom konaním dobra s Božou mocou, s jeho láskou.

My máme Božiu moc a môžeme prevrátiť ľudské osudy našou vierou a našim jestvovaním žiť život Krista; žiť v úprimnosti, v pravde, v čestnosti života, vo vernosti našim povinnostiam.

Aj dnes, ak my žijeme kresťanským životom, je to Ježiš, ktorý prechádza ulicami sveta. Ak sme k nemu poslušní, mnohí ho budú môcť poznať, vyzvať, prosiť o pomoc a ich oči sa otvoria svetlu milosti.

Preto my kresťania, ktorí sme znovu utvrdení vo viere, musíme zomrieť v hriechu, ktorý je stále

v nás, a tak kráčať vo svätom Božom živote: novým životom pre nás, ktorý nám dáva moc vytrvať v dobročinnosti vo svete.

Štefan Manolov

Kancelár Diecéznej kúrie
a farár v Katedrále
v Plovdive (Bulharsko)

Do Horného Srnia prišiel prvý raz v roku 1995 s deťmi v rámci Hnutia kresťanských rodín. Vytvoril si tu kontakty s niektorými rodinami a našu obec potom pravidelne a rád navštevoval.

Otázky občanov

Odpovedá Jozef Húserka
starosta obce

Kedy sa posunie lávka na nemšovskej cyklotrase na pôvodné miesto?

Po veľkonočných sviatkoch bude lávka do Nemšovej posunutá na pôvodné miesto a budú urobené potrebné zásahy na sprejazdnenie.

Dávam však na vedomie, že lávka nie je v katastrálnom území obce Horné Srnie a obec nemôže investovať, resp. vykonávať práce na území mimo svojho katastra.

V Hornom Srní veľmi chýba zubný lekár. Robí obec v tomto smere nejaké kroky?

Obec robí kroky na získanie zubného lekára do ambulancie v Hornom Srní. Oslovili sme viacero zubných lekárov, ale vzhľadom na zvýšené náklady pri opatreniach proti pandémie Covid-19 (dezinfekcia, ochranné pomôcky, ako aj zákazy návštev...) a počiatočné náklady na zariadenie ordinácie sme zatiaľ neuspeli. Zubných lekárov je všeobecne málo a ak by niekto vedel pomôcť, boli by sme veľmi povďační.

Je stanovený termín dokončenia športovej haly?

Športová hala by podľa harmonogramu mala byť dokončená do konca augusta 2021.

Kedy bude dokončená cyklotrasa smerom na Moravu?

Cyklotrasa bude dokončená v máji 2021.

Nedávno bol zrezaný veľký zdravý

strom (ak nie viac) na ulici Pod Zábrehom. Prečo? Kto dal na to povolenie?

O výrub požiadala majiteľka protihľej nehnuteľnosti. Obec v zmysle zákona urobila všetky kroky a povolila výrub vzhľadom na to, že strom svojou veľkosťou ohrozoval majetok a bezpečnosť občanov protihľej nehnuteľností.

Pod Zábrehom v strede rieky robia val z hlíny. O čo ide? Akú funkciu to bude mať?

Slovenský vodohospodársky podnik si po cca 10 rokoch a 5 rokoch urgencií zo strany obce konečne naplánoval údržbu koryta rieky Vlára v mieste, kde bol nános sedimentov (štrk a odplavená pôda pri vysokých hladinách) cca 120 – 150 cm a hrozilo vybreženie toku na Ulicu Pod Zábrehom. Všetok nachystaný materiál bude odvezený – malo by toho byť cca 10 000 m³. Niečo sa použilo aj na cyklotrasu cca 1 000 m³.

Na parkovisku pri Jednote aj okolo Jednoty býva neporiadok. Kto je povinný zabezpečovať poriadok v týchto priestoroch?

Parkovisko pri Jednote a celý priestor okolo Jednoty patrí vlastníčkovi, ktorý ho prenajíma Jednote.

Vlastník, resp. nájomca je povinný starať sa o poriadok v lete aj v zime.

Rád by som reagoval na otázku, ktorú som nedostal od redakcie, ale často ju počúvam od občanov: Či viem o neporiadku na cyklotrase.

Viem. Neporiadok aj upratujeme a som rád, že si to niektorí občania aj všímajú.

Viem aj o každodennom neporiadku pri hniezdach na separovaný zber, ktorých je, mimochodom, 13.

Viem aj o neporiadku okolo cesty 1/57, ktorý je v správe Slovenskej správy ciest a ktorý každoročne upratujeme, aby sme sa nemuseli hanbiť pred návštevníkmi obce.

A viem aj o neporiadku pri altánkoch vedľa hlavnej cesty. A aj to upratujeme.

Len neviem, prečo máme platiť z obecných financií pracovníkov, aby robili poriadok po ľuďoch, ktorí sa potrebujú zbaviť vecí a je im jedno, kde ich odložia. Hlavne, že im vypadnú z ich domu, resp. priestoru, ktorý vlastní.

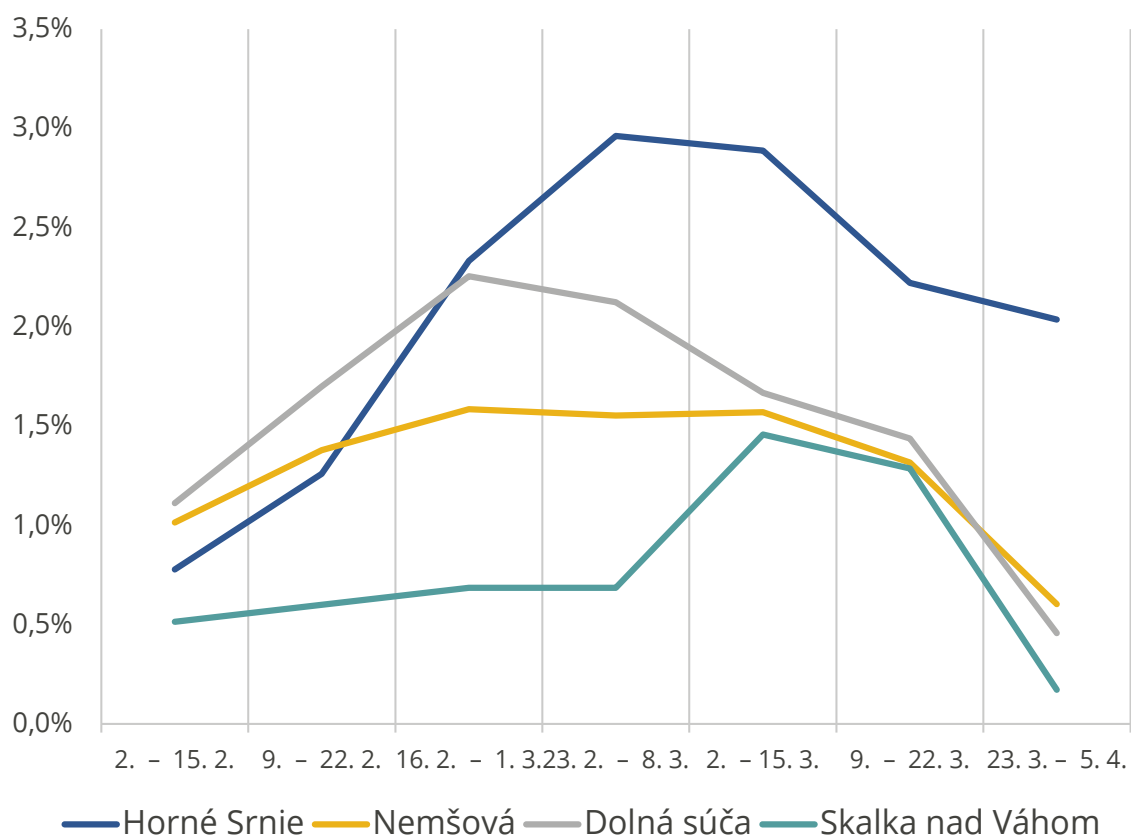
Zberný dvor je otvorený pondelok, utorok, piatok a aj v sobotu a zatvorený je v stredu a vo štvrtok, aby sme to, čo sa tam nazbiera, mohli vyviezť, aby sme mali opäť prázdne kontajnery pre ďalší zber.

Napriek tomu pri 1 100 l kontajneroch nachádzame plastové stoličky, stoly, pri plných kontajneroch na sklo sú skoro stále poukladané, resp. nahádzané fľašky, hoci v polozapustených kontajneroch je aj zber skla a tam je prázdno.

Takže som rád, že dostávam podnety, len konštatujem, že nemôžeme byť všade v čase aj priestore a nemôžeme dať všade fotopasce, resp. kamery. Skúsme sa správať vonku tak, ako by sme sa správali doma. Možno to pomôže.

Svoje otázky môžete posielat na urad@hornesrnie.sk

Počet nakazených koronavírusom v prepočte na počet obyvateľov

Prehlbovanie koryta Vlára na ulici Pod zábrehom
FOTO: LÝDIA MURÁROVÁ

	2.-15. 2.	9.-22. 2.	16. 2. -1. 3.	23. 2. -8. 3.	2. -15. 3.	9.-22. 3.	23. 3. -5. 4.
Horné Srnie	21	34	63	80	78	60	55
Nemšová	64	87	100	98	99	83	38
Dolná Súča	34	52	69	65	51	44	14
Skalka nad Váhom	6	7	8	8	17	15	2

ZDROJ ÚDAJOV: REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA TREŇČÍN

Srdcom, dušou UČITEĽ

Martina Hanusová
riaditeľka školy

Tradíciu oceňovania práce pedagógov na našej škole nenarušila tento rok ani mimoriadna situácia spôsobená pandémiou koronavírusu. Práve v tomto období si spoločnosť viac ako inokedy povšimla prácu učiteľov, jej náročnosť a dôležitosť. Pri príležitosti Dňa učiteľov by som rada všetkým kolegyňami popriala veľa zdravia, optimizmu, trpezlivosti, tvorivých síl a poďakovala im za ich odhodlanie nevzdať to a hľadať spôsoby, ako naučiť, zaujať, motivovať žiakov. Špeciálne by som chcela oceniť prácu nášho kolegu, ktorý napriek svojmu veku neváhal prejsť na dištančnú výučbu a osvojiť si nové digitálne zručnosti. Nielen za tento husársky kusok, ale hlavne za jeho dlhoročnú prácu aktívneho pedagóga, učiteľa telesnej výchovy a geografie na našej škole mu právom patrí ocenenie „Srdcom, dušou UČITEĽ“ Uhádnuť jeho meno nebol určite pre nikoho žiadny problém.

Mgr. Jozef Bartalos pochádza zo Senca. V roku 1976 získal kvalifikáciu v odbore učiteľstva pre školy I. cyklu, neskôr si kvalifikáciu rozšíril o aprobáciu telesná výchova a geografia. Počas svojej kariéry pôsobil ako učiteľ na základných a stredných odborných školách, tréner volejbalu, okresný školský inšpektor CO a TV, ale aj ako zástupca riaditeľa. Od roku 1992 až doteraz pôsobí na Základnej škole v Hornom Srní ako učiteľ telesnej výchovy a geografie. Ak teda dobre rátate, je to už krásnych 29 rokov. Počas svojho pôsobenia v Hornom Srní bol jeho srdcovou záležitosťou nepochybne šport a vedenie žiakov k nemu. Nielenže pravidelne pripravuje žiakov na športové súťaže: futbal, basketbal, volejbal, gymnastiku a atletiku, ale zároveň patrí aj k organizátorom takýchto súťaží a podujatí. Množstvo našich šikovných žiakov športovcov sa pod jeho trénerským vedením prepracovalo do krajských súťaží a okúsilo chuť víťazstva. On sám

je ešte stále aktívny športovec, ktorý cestu z Trenčína do Srnia na bicykli berie ako rannú rozčvičku. Každoročne pripravuje lyžiarske a plavecké výcviky pre našich žiakov a mnohí z vás (už aj dospelých) máte na tieto chvíle s ním určite zaujímavé a nezabudnuteľné spomienky. Vzájomný rešpekt, disciplína v triede a primeraná náročnosť sú požiadavky, z ktorých ani v „modernej dobe“ neupúšťal. Dôkazom toho, že aj množstvo bývalých žiakov si váži jeho prácu, sú každoročné pozvania na ich stretávky.

Vedenie školy vysoko hodnotí jeho pracovitosť, spoľahlivosť a úsilie, ktoré venoval rozvoju športových zručností mnohých generácií našich detí. Rovnako sme v našom prevažne ženskom kolektíve vďačné za jeho mužský element, chlapský pohľad na svet a schopnosť vedieť rozprúdiť zábavu, pretože k jeho láskam patrí aj ľudová pieseň a tanec.

FOTO: ARCHÍV ZŠ

Dištančné vyučovanie

Prišlo niečo nezvyčajné,
nič už nie je ako obyčajne.
Brány škôl sa zatvorili,
iný svet nám otvorili.

Domov môj je škola moja,
a triedou je izba moja.
Budík zvoní „čo je zas?“
vypnem, zaspím ešte raz.

Mama volá, ja spím ešte,
osem hodín, školu riešite!
„Už som v škole“ vravím mame,
jedným okom drienem stále.

Vstanem rýchlo, brata budím,
zaspali sme ako vidím.
Tablet rýchlo zapínam,
na hodinu sa pripájam.

Už som online, ani muk,
komu sa dnes vypne zvuk?
Cez hodinu stíham jesť,
aj vlasy si pri tom pliešť.

Wifi seká, ja mám test,
to sa však už nedá zniesť.
Chcem sa vrátiť do školy,
Tam si plniť úlohy.

Všetkých stretnúť naživo,
to by sa mi páčilo.

Vaneska Huňová, VI. A

Škovida – 19

Zavreli nám zrazu školu,
bol to pre mňa mega deň.
Rúško, odstup – máme smolu
veď ja nikam nemôžem.

Pri počítači večne sedím,
nič už nie je perfektné.
A, B, C, D testy vidím,
ja však večne hľadám E.

Raz za mesiac na výlet sa teším,
vtedy pôjdem do Tesca.
Z okna auta svoj svet riešim,
budem ešte bez rúška?

Učím sa a v pyžame som,
v prázdnej triede každý deň.
Tajne ťukám na youtube.com,
plní sa mi malý sen.

Potom na to prišla mama,
zo známok je zhrozená.
Bola z toho veľká dráma,
zostala som zelená.

Doma je to mučenie,
nikto mi tu neradí.
V škole zlaté učenie.
Kto nám ten čas nahradí?

Lili Varčeková, VI. A

Náš školský KORONArrok

Dokončenie zo str. 1

Dištančné vzdelávanie má však aj mnohé úskalia. O svoje skúsenosti sa s nami podelila aj druháčka pani učiteľka Soňa Vavreková:

„Poznáte ten vtíp o online vyučovaní? Že je ako špiritistická seansa? S týmto vtípom sa určite stotožním, tiež som začínala vyučovať vetami: Karol, si tam? Už si sa pripojil? Anička, počuješ ma? Tak mi daj nejaké znamenie... Smiešne, však? Keby sa to však neodohrávalo každý deň a neoberalo ma to o drahocenný čas. Ak totiž chcete niečo stihnúť s malými deťmi, každá minúta je drahá. A keďže nechcem rozoberať vplyv online vyučovania na vyučovací proces

ani na psychiku detí, zameriam sa na pozitíva, ktoré som si zatiaľ stihla všimnúť. Berte to, prosím, s nadhľadom (a humorom), inak sa to v tomto období ani nedá.

Pozitíva – učiteľ:

- Každý deň prepotím na dvoch online hodinách jedno tričko, takže keď sa obalím igelitom, zadarmo a bez diéty schudnem.
- Nervy sa mi naťahujú ako povolená guma na teplákoch, čo ma udržiava v permanentnej neistote. Vie? Nevie? Chápe? Nechápe? Pripojí sa? Lepšie ako kardio tréning.
- Vidím žiakov v ich domácom

prostredí... Introverti sa viac otvoria, sú menej v strese. Pozor na extrovertov, tým treba iba vypnúť zvuk... a niekedy aj obraz.

Pozitíva – rodič:

- Vidí svojho potomka priamo na vyučovaní, čo sa mu v škole asi nepodarí (a pokiaľ sa mu nepáči, čo vidí, nech to ešte vynásobí dvoma, aby bol približne v realite, ktorá je v škole).
- Môže priamo zasahovať do vyučovacieho procesu (aby sme si rozumeli, ľudovo – našepkávať svojej drahej ratolesti alebo jej iným spôsobom pomáhať pri dosahovaní čo najlepších výsledkov).
- Jedným okom (alebo aj obooma) naživo sledovať učiteľa, spoznať jeho systém vyučovania a niekedy aj „pochopiť“.

Pozitíva – žiaci:

- Možnosť celé vyučovanie presedieť v pyžame sa inokedy asi nepodarí (neumytí, neučesaní)...
- Počas vyučovania stále nekontrolovateľne rečniť (keďže má vypnutý mikrofón) a zdieľať svoje vedomosti s celou rodinou.
- A najlepšie na koniec. Kedykoľvek zavrieť učiteľovi ústa (vypnúť mu zvuk na mikrofóne) a je po probléme. A je po učení.)“.

FOTO: ADOBE STOCK

Rozvíjanie technickej gramotnosti počas dištančného vzdelávania

Žiaci našej školy, ktorí sa zaujímajú o techniku, nezahŕajú ani počas dištančného vzdelávania. S nadšením prijali do svojich domovov robotickú stavebnicu LEGO MINDSTORMS Education EV3, ktorá sa na istý čas stala súčasťou ich rodín a novým členom domácností.

Helena Galková
koordinátor projektu

Mladí technici Matej Kebísek, Eduard Vavrčka, Peter Jendruš z 8.A, Šimon Hurák zo 7.A a Katka Lipťáková z 9.A, a často aj ich súrodenci, pomocou robota Edukátor objavujú nové poznatky a zbierajú skúsenosti o mechanike, konštrukcii, práci so senzormi a v neposlednom rade sa venujú programovaniu samotného robota. I keď v online prostredí nie je toľko priestoru pre zdieľanie vedomostí a nápadov, každá hodina prináša všetkým členom potrebné povzbudenie do ďalšej práce. Radosť z učenia je vidieť v podobe zdieľaných videí, ktoré spoločne potom komentujeme. Takto podporujeme myslenie žiakov v súvislostiach, ich schopnosť plánovať a testovať svoje postupy a najmä odstraňovať chyby vo svojom konštrukčnom či programovom riešení.

Aktuálne žiaci skonštruovali svojich vlastných robotov, ktorých dokážu pripojiť k mobilu a ovládať nimi vstupy motorov. Úlohou takto pripojeného robota je prejsť vymyslenú dráhu, na ktorej prekonáva prekážky v určenom čase. Hoci sa táto

úloha zdá jednoduchá, nie je to tak, ako to vyzerá. Už teraz sa tešíme, keď zadanie predstavíme spolužiakom v škole na hodinách techniky a spoločne sa zabavíme.

V didaktike robotických stavebníc sa kladie veľký dô-

raz na „LEGO príbeh“, ktorý podporuje tvorivosť a fantáziu žiakov. Vedie ich k učeniu sa nových poznatkov, tvorbe svojich riešení, ktoré vedú následne kriticky zhodnotiť. Cieľom našich žiakov v poslednej časti online vyučovania je vytvoriť vlastného robota a jeho LEGO príbeh. Prezentácia robota a vlastného programu je veľmi dôležitá, pretože buduje sebaistotu, a tak pripravuje žiakov pre budúcnosť.

Čochvíľa budú zverejnené robotické práce žiakov na stránke našej školy, a tak sa máte na čo tešiť.

Ak aj Vás zaujímajú LEGO konštrukcie, dizajn, mechanika, prípadne máte doma zaujímavý projekt, pošlite foto alebo video svojej triednej učiteľke, veľmi sa potešíme.

FOTO: ARCHÍV H. G.

Stavebnice našej školy poskytla Nadácia ZSE v projekte „Týždeň vedy a techniky“.

Úspechy našich žiakov

Martina Hanusová

Súčasná epidemická situácia nám výrazným spôsobom sťažuje výchovu a vzdelávanie v školách, to je všetkým známy fakt. Ale aj teraz máme žiakov, ktorí vedú pretaviť svoje úsilie a podporu zo strany učite-

ľov a rodičov na úspech. K takýmto žiakom určite patrí

- **Samuel Jurčo** (7. A) 1. miesto v krajskom kole olympiády v ruskom jazyku (postupuje do celoslovenského kola)
- **Adam Fabuš** (9. A) 1. miesto v okresnom kole olympiády v anglickom jazyku, úspešný

riešiteľ krajského kola olympiády v anglickom jazyku

- **Linda Pavlovičová** (7.A) 3. miesto v okresnom kole geografickej olympiády (postupuje do krajského kola).

Teší nás, že robia dobré meno sebe i našej škole, a srdečne im blahoželáme.

Podávanie žiadostí na prijatie dieťaťa do MŠ

Vedenie ZŠ s MŠ oznamuje, že podávanie žiadostí na prijatie dieťaťa do MŠ sa uskutoční v dňoch **od 10. do 12. mája 2021** v kancelárii zástupkyne pre MŠ v sídle MŠ v čase **od 10.00 do 15.00 hod.**

Zákonný zástupca prinesie vyplnenú žiadosť, podpísanú oboma rodičmi a potvrdenú detským lekárom. Žiadosť vyplňajte presne – meno a priezvisko tak, ako je uvedené v rodnom liste. Ak sú v rodnom liste obaja rodičia, musia byť uvedení a podpísaní aj v prihláške.

K overeniu je potrebný rodný list dieťaťa a preukaz totožnosti zákonného zástupcu. Žiadosť je dostupná na webovej stránke MŠ v časti **Rodičia > Tlačivá** alebo v kancelárii zástupkyne MŠ.

Čítame radi

Martina Hanusová

Marec – mesiac knihy sa v škole za bežných okolností snažíme stráviť v školskej knižnici viac ako po iné mesiace. Tento rok ostala knižnica bez žiakov. Ak si však myslíte, že sa v nej nič nedeje, mýlite sa. Je plná príbehov a rôznych postavičiek, ktoré len čakajú na to, kedy sa otvoria dvere... Vážime si a ďakujeme všetkým, ktorí sa zaslúžili o to, aby poličky v knižnici nezivali prázdnotou. V školskom roku 2019/2020 sa tretiakom podarilo úspešne obstať v projekte Čítame s Osmijankom, a tak pre žiacku knižnicu získať ďalšie hodnotné knihy.

V decembri 2020 vyhlásilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky rozvojový projekt na podporu čitateľskej gramotnosti s názvom „Čítame radi“. Zapojením do projektu sa podarilo pre našu žiacku knižnicu získať sumu 600 eur, ktorá bola použitá na nákup nových kníh. Na výbere knižných titulov sa spolupodieľali pani učiteľky a ich žiaci, ktorí dávali vlastné tipy.

Naša žiacka knižnica sa vďaka týmto financiám rozrástla o takmer 70 nových titulov, medzi ktorými si určite vyberie každý čitateľ. Mnohé „detské“ knihy dokážu oslovovať a nájsť si svojich priaznivcov nielen medzi staršími žiakmi, ale aj medzi dospelými.

Prvostupniari s triednymi pani učiteľkami počas krátkého prezenčného vzdelávania žiacku knižnicu aj navštívili a už si niektoré nové knižky u nich doma našli „prechodné bydlisko“. Keďže vieme, že aj viacerí starší žiaci sa počas tohto obdobia pustili do „veľkého čítania“, chceme im prístup ku knihám umožniť aj počas dištančného vzdelávania. Veríme, že ich nové knihy potešia a možno motivujú k čítaniu aj ďalších žiakov.

Informácie o nových tituloch a spôsobe výpožičky nájdete na webovej stránke školy: **Knižnica > Nové knihy**.

Siedmaci:

Školy sú prázdne ako vrece bez zemiakov. Online výučba ma baví, tri hodiny denne, veľmi ľahké online testy a hodiny dejepisu a anglického jazyka. Lenže niektorí žiaci sa správajú ako malé deti. Stlmujú si mikrofóny, odstraňujú sa zo schôdzky a čo ma najviac mrzí, že nepočúvajú učiteľov a vyhovárajú sa na kamery a mikrofóny. Každý deň chodím do prírody so psami, jazdím na bicykli, hrám sa na záhrade. Zapojil som sa aj do ruskej olympiády a vyhral som! Väčšinou som v prírode, no keď sa nudím,

tak programujem, skladám puzzle alebo pozerám zaujímavé filmy – horory.

Samuel

To, že sme mali byť doma, bolo super, ale už je to dlho. Ja si myslím, že málokto sa doma učí počas takéhoto vzdelávania, a tak budeme mať potom problém s doháňaním učiva.

Vo voľnom čase si volávam s BF Livkou alebo so sesternicou Isabellkou. Najčastejšie sa hrám s menším bratom. Rád sa hráva na škôlku, lebo mu chýba. Nevie si predstaviť, že by

sme sa mali učiť na byte. Lebo v obývačke sa učí môj brat Fabio, Joel v kuchyni, ja v izbe a môj najmladší brat Paulo sa hrá v druhej izbe.

Marcia

Von nechodím, tak som si musel nájsť dáky koníček. Kúpil som si prepelice. O zábavu mám postarané. Kŕmim, čistím a stále dookola. Už mi začali niesť aj vajčká. Ja som taký domáci kutil, tak som si natrel starý regál v pivnici. Už som ostrihal aj hrozňáky.

Šimon H.

Rok 2020 bol pre mňa zaujímavým rokom. Bol to rok skúseností, nových znalostí, šťastia, smútku, ale hlavne veľa ponaučení. Začala som sa intenzívne venovať zdravému životnému štýlu, prestala som jesť cukor v rámci výzvy a užívala si vždy, keď som mohla byť vonku na čerstvom vzduchu... Veľmi nám odľahlo, keď sa prvý stupeň vrátil do škôl, ale malo to aj svoje nevýhody. Ako napríklad ranné vstávanie a vodenie brata do školy, keďže obaja rodičia boli v ten čas v práci, a následne ísť po neho. Síce sa vždy striedame, ale je to náročné plniť svoje povinnosti, záľuby a ešte sa starať

o mladšieho súrodenca... Vo voľnom čase, ktorého sme mali až príliš, som veľa času trávila na sociálnych sieťach, preto som sa aj rozhodla na týždeň dať sociálne siete preč a venovať sa iba sebe, svojim kamarátom a rodine. Počas toho týždňa som sa cítila úplne skvelo a riadne voľná. Nemusela som riešiť, aký je nový trend na tik-toku alebo ako sa odfotila Anička z Nemšovej na Instagram. Zamerala som sa iba na seba. Síce mám sociálne siete už naspäť, ale nevyužívam ich tak často. Plánujem to spraviť zase...

Michaela

Dištančné vyučovanie očami žiakov

Ôsmaci

Veľa vecí som doma lepšie pochopila a naučila sa ich. Nemáme veľa hodín a na prekvapenie ani úloh, takže sa viac venujem veciam, ktoré ma bavia a mám na ne teraz čas. Nikdy som knihy nečítala tak ako teraz. Ľudia majú pravdu, keď hovoria, že „tí, ktorí čítajú, prežijú viac životov ako len jeden“ alebo že sú „najlepším únikom z reality“... Do našej rodiny pribudol ešte jeden člen a to druhý psík Leo. Naša rodina sa naučila, že má nechávať cez noc otvorené dvere (inak si pri dverách nájdete bazén) a nenosiť pred ním šnúrkou, pretože zožerie všetko, čo zbadá. Asi to bol osud, že sme si ho zobrali práve cez karanténu. Náš Leo má svojho druhého kamaráta tak rád, že mu vytrhal polovicu chlupov. Možno, aby mu v januári nebolo tak teplo :)... Chýba mi škola, pretože nevidím svojich kamarátov a obľúbených učiteľov. Je to však aj výhoda, pretože si môžeme pomáhať. Ale aj to sa nám vráti. Určite budú všetci radi, keď sa všetko toto skončí. Toto obdobie v nás aj niečo zanechá a naučí nás, že nie všetky veci sú samozrejmé.

Natália

Priznám sa, že prvé týždne dištančného vzdelávania sa mi páčili. Predstava, že nemusím chodiť do školy a učiť sa len tri hodiny, sa mi páčila. No moja radosť netrvala dlho a s odstupom času mi škola chýba. Nikdy by som neveril, že toto niekedy poviem... Počas korony som sa naučil variť, pripravujem si svoju stravu, niekedy, keď nestíham, tak poprosím maminu a ona mi

navarí, ale väčšinou si robím jedlo sám. To je asi také veľké plus tohto dištančného vzdelávania, že mám viac času na seba a svoje záľuby. Chýba mi však trochu slobody, najmä to, že sa nestretávam so svojimi kamarátmi zo športového klubu AS. Zvykneme si však telefonovať aspoň raz za týždeň...

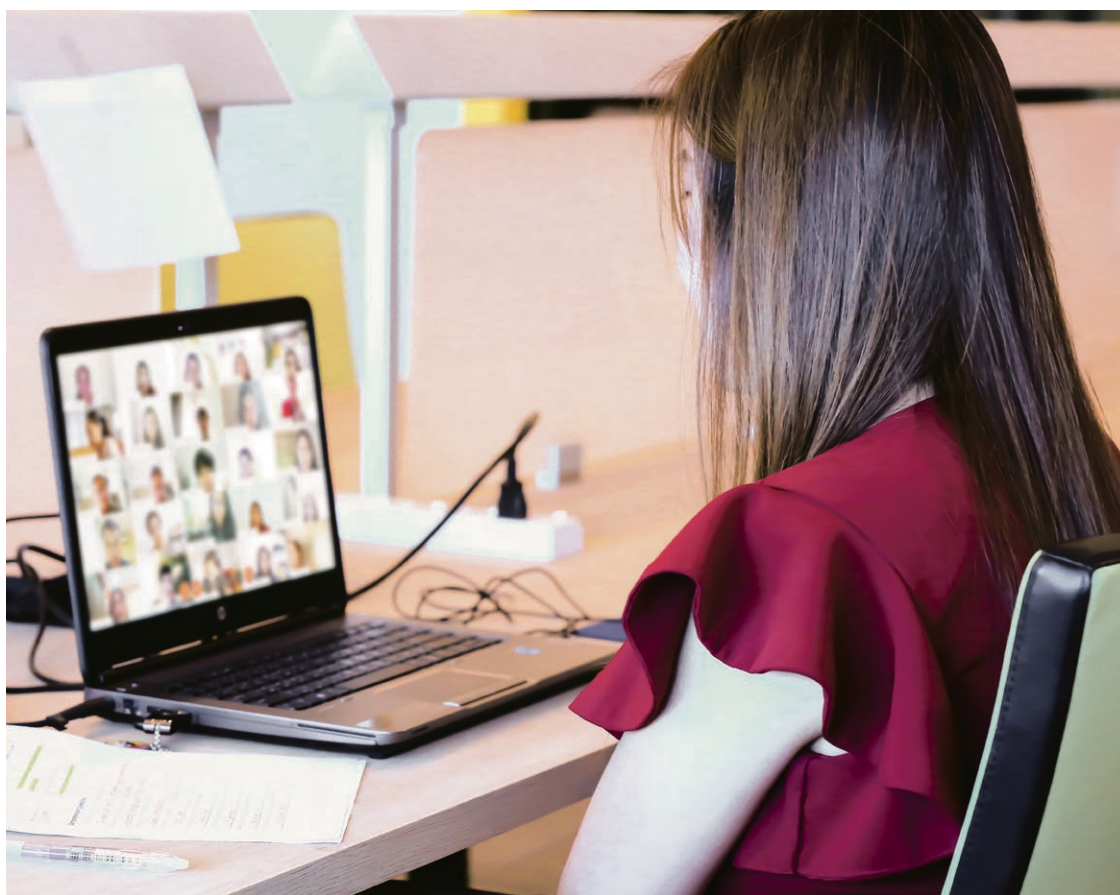
Čo sa mi však nepáči je to, že niekedy neporozumiem učivu a musím požiadať o vysvetlenie maminu. Je to moja druhá pani učiteľka, ale zase na druhej strane, aspoň nás to ešte viac zbližilo. Ďalšia vec, ktorá sa mi nepáči, je nespravodlivosť v tom, že niekto sa učí na hodinu poctivo a posielajú aj úlohy a ďalší prejde z ročníka do ročníka bez toho, aby sa zapájal... Vtipná bola situácia, keď nám triedna pani učiteľka poslala správu, aby sme sa učesali, umyli a obliekli, lebo si zapneme kameru a chce nás vidieť. Keď som videl po dlhom čase spolužiakov, bolo to fakt vtipné, veľmi sa zmenili...

Torben

Jedného dňa prišla správa, škola sa nám uzatvára. Učiť sa vraj budeme len, cez počítač v pyžame, my to aj tak napriek tomu, veľmi dobre zvládneme.

Každé ráno prebudím sa, oči rýchlo rozlepím, na hodinu pripravím sa, nech to dobre rozbalím.

Naša triedna tá je s nami, každú druhú hodinu, keď sa všetko toto skončí, kúpime jej zmrzlinu. Zaslúži si ešte k tomu, jednu veľkú odmenu.

Deviatci

Začalo to byť ťažšie ako v minulom roku. Úloh sme vtedy dostávali určite menej, jediný problém je príprava na strednú školu. Tá by sa určite robila ľahšie, keby sme boli priamo v škole. Výhodami dištančného vyučovania je napríklad to, že je ľahšie sa učiť a celkovo pripravovať na hodiny a na hodinách je klud, keďže má každý vypnutý mikrofón, zatiaľ čo v škole bol hluk aj počas hodiny. Ako niekto, kto neznesie akýkoľvek hluk, som s týmto spokojný. Dištančné vyučovanie má aj svoje nevýhody a tých je podľa mňa omnoho viac ako výhod. Je

strašne ľahké podvádzať akýmkoľvek spôsobom, a preto podľa mňa väčšina predmetov stráca svoju objektivitu. Ďalším problémom je to, že polovica triedy nikdy nemá zapnutú kameru, aj keď ich k tomu vyzve vyučujúci. Je pravda, že mnohé zariadenia nemajú v sebe kameru, ale niektorí sú podľa mňa len leniví. Je dosť ťažké rozlíšiť, či niekto skutočne má technické problémy alebo len klame.

Adam

Ja mávam hodiny v izbe a moja sestra v obývačke. Máme to takto rozdelené už od začiatku,

aby sme sa nerušili navzájom. Ak mám pravdu povedať, normálne chodenie do školy mi ani nechýba. Každý môj deň vyzerá rovnako. Väčšinou vstávam o pol ôsmej, idem si spraviť raňajky a všetko ostatné, čo všetci ráno robíme. Následne idem na hodiny. Každý deň máme tri. Nie je to úplne dokonalé, ale celkom mi to vyhovuje. Po škole väčšinou idem cvičiť, čo sa prakticky dá považovať za moju novú obľúbenú aktivitu. Poobede si idem spraviť úlohy, čo mi niekedy trvá aj do štvrtej. Potom si väčšinou idem pozrieť nejaký film alebo volám s kamarátkou. Taktiež sa takmer každý deň učím na prijímačky. →

Piataci

Keď prišla korona, tak som bol rád, že budem doma. Teraz mi zas vadí, že som len doma. Nepáči sa mi, že sa nemôžem cez prestávky rozprávať s kamarátmi. Počítač už nechcem vidieť...

— Hugo

Celý deň som mohol byť v pyžame a mal som veľa voľného času. Tak som sa zdokonaľoval v programovaní alebo som skladal Rubikovu kocku či pomáhal v domácnosti. Vytvoril som jednoduchý softvér pre moju štvorročnú sestru, kde môže kresliť, písať a hrať hry. Bol som aj na online olympiádach z matematiky a geografie...

Sebastian

Rodičia to vyriešili tak, že kúpili bratovi nový stolový podsvietený počítač aj s monitorom a klávesnicou. Mne dali jeho notebook. Aj keď som sa cítila veľmi ponížená, bola som zároveň rada, že mám konečne lepšie vybavenie na výučbu. Ale kartička sa po chvíli obrátila. Tato mi do izby priniesol starý, ale veľký monitor. Tak si teraz užívam, lebo mám podobný ako brat...

Zuzka J.

Niekedy nemám čas ani na hranie, lebo mi učenie dlho trvá. Zlepšila som sa v premene jednotiek. Viac pomáham mame v upratovaní, vysávam a utieram prach. Naučila som sa robiť zeleninový šalát...

Olivia

Na online vzdelávanie sme boli pripravení tak, že by u nás doma mohla sedieť aj polovica triedy. Tolko tu máme počítačov či notebookov... Naučil som sa hrať na bicie, denne cvičím, zdokonaľujem sa...

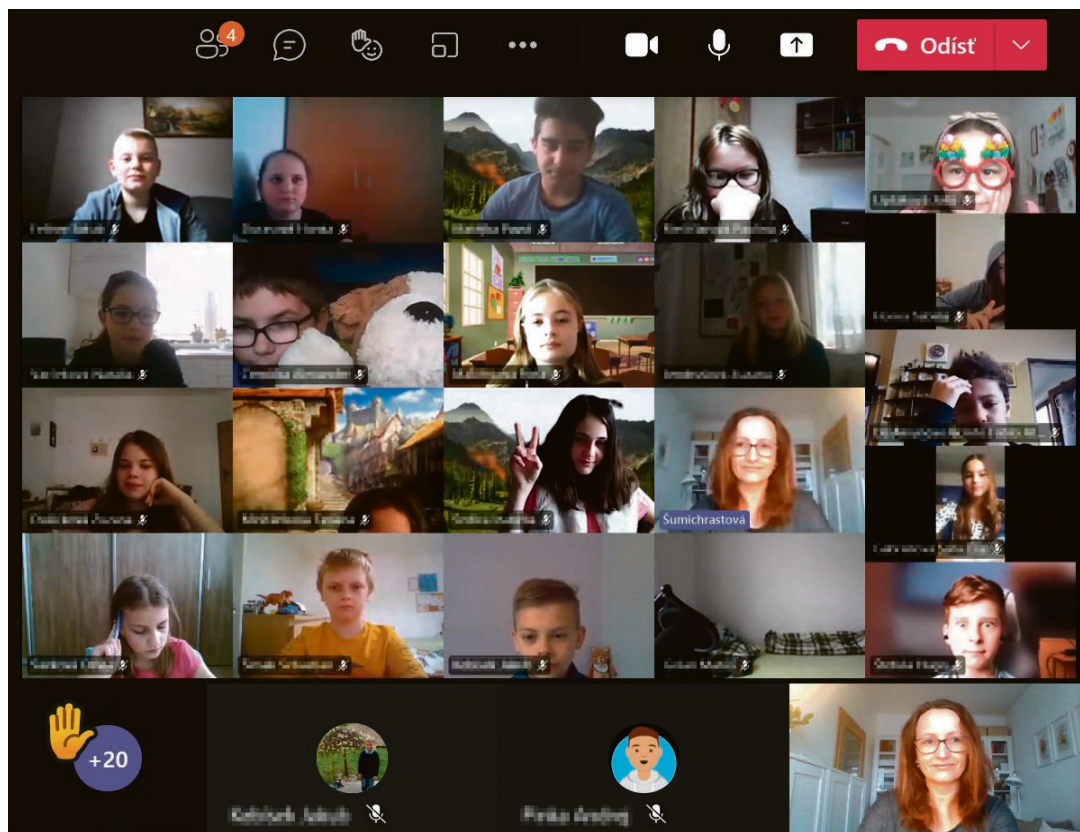
— Alex

Dala som si predsavzatia, že prečítam aspoň 100 kníh a naučím sa variť aspoň 15 jedál...

— Sára

Srodičmi som piekol domáce pečivo, pomáhal som pri varení. Naučil som sa niečo o kvetoch a sadení v záhrade...

Samuel

Na propagačných fotkách majú všetci účastníci hovoru zapnuté kamery aj mikrofóny, sú usmiati a nadšení. V reálnom živote si mikrofón zapínate len vtedy, keď hovoríte – inak by ste kvôli spätnej väzbe nerozumeli ani mák f. Niektorí majú vypnuté aj kamery, aby to ich internetové pripojenie utiahlo. Napriek tomu je to občas dosť na hrane. Rozumiť iba každé tretie slovo, alebo sa žiaci odpájajú a znova pripájajú. Aj s nadšenými úsmevmi je to také všljiaké. Sme predsa v škole. ZDROJ: ARCHIV E.Š.

Korona-typy

Dnešní „koronažiaci“ prežívajú to, o čom sme my pred rokmi mohli pri čítaní knihy Dva roky prázdnin len snívať. Mnohých „prilepilo“ k posteli a svorne priznávajú, že niekedy aj na celý deň. Na hodinách sú síce prihlásení, ale keďže ich učiteľ nevidí, súčasne stihnú hrať svoju obľúbenú hru, raňajkovať i četovať s kamošmi. Vynaliezavosť ich ale neopúšťa. A tak sa nám popri klasických typoch poctivcov, snaživcov, ospalcov, hyperaktívnych či flákačov vytvorili aj nové „koronatypy“.

Agent 007

Večne v utajení, bez obrazu, bez zvuku, bez domácich úloh.

Rodič 007

Tiež v utajení, v úprimnej snahe pomôcť svojmu „preťažnému“ dieťaťu zaňho píše úlohy, rieši príklady, našepkáva a vypracováva projekty.

Ten zázračný

Jeho výsledky v domácom prostredí sa „zázračne“ zlepšili, odpovede sú bezchybné, hodné zápisu do encyklopédie.

Díler

Vyučovaciu hodinu pravidelne opúšťa kvôli tomu, že musí ísť čakať „dílera s tovarom“.

Smoliar

Stratí signál, „sekne mu učiteľ“, pokazí sa mu mikrofón práve v okamihu, keď má odpovedať. Ba ešte horšie. Rodič mu OMYLOM zoberie počítač alebo mobil do práce!

Rušič

V snahe „oživiť“ hodinu, zobudiť driemajúcich žiakov či zaujať učiteľa vypína prítomným mikrofón, púšťa rôzne pazvuky, vyhadzuje spolužiakov z hodiny (lebo aj to sa dá v online svete) alebo ich otravuje neustálymi poznámkami.

Tvorivec

Nevyhovára sa, nestážuje, ťaží z novej situácie čo najviac. Napriek tomu, že NEMUSÍ, píše básne, kreslí, číta, maľuje, cvičí, učí sa nové jazyky, varí, háčkovať, stará sa o zvieratá, pracuje v záhrade... Voľný čas využíva zmysluplne a ako mnohí potvrdzujú, „spoznáva“ svojich súrodencov a okrem seberovných sa nehanbí označiť za svojich „nových priateľov“ aj rodičov.

→ Každý deň sa snažím si zopakovať aspoň jedno učivo, aby som toho nemala na poslednú chvíľu veľa.

Karolína

Vnovembri postihla aj našu rodinu korona, z čoho sme sa vôbec netešili. Snažili sme sa babku chrániť, ale, žiaľ, ani to nepomohlo a po štyroch týždňoch na pľúcnej ventilácii sme sa s ňou museli rozlúčiť. Bolo mi veľmi ľúto, že už si s ňou nikdy nepozriem online omšu, nezahrám si karty, neuvarím v kuchyni, že už mi nepomôže pri písaní slohu ako minulý rok. Je veľmi ťažké sa s tým zmieriť, keď som s ňou bývala každý deň.

— Paťa

Ráno máme školu. Síce iba tri hodiny, ale myslím si, že aj to stačí. Online vyučovanie mi aj vyhovuje, aj nevyhovuje. Keďže som lenivý, tak som rád, že sa ráno nemusím trepať do školy. Vlastne mám školu dva metre od postele. Ale má to aj zlé stránky. Odkedy som doma, tak som sa prestal hýbať. A čo je na tom to všetkom úplne najhoršie, sú tie reči: Veď sa len celý deň hráš, celý deň nič nerobíš, aj tak sa neučíte. Takže, aby sme si to ujasnili: V škole sa učí normálne, nie, nehrám sa celý deň, lebo keď si každá pani učiteľka povie, že žiaci nič celý deň nerobia, tak nám dá celkom dosť úloh, takže ja namiesto hrania (zlepšovania reflexu) robím do pol tretej domáce úlohy.

Roman

Online hodiny sú super. Občas sa na nás aj nejaké pani učiteľky nahnevajú. Väčšinou je to kvôli vypnutým kamerám a mikrofónom. Mne si kameru zapnúť problém nerobí. Je to síce nepríjemné, keďže sa všetci pozerajú, ale je to to isté, ako keby sme boli v škole. V škole sa aj tak všetci vidíme navzájom. Škola mi celkom chýba.

— Miška

Väčšinou, keď mi skončí posledná online hodina, čo je o 10:45, idem sa najesť a potom trávim svoj čas na telefóne alebo si idem spraviť úlohy. Taktiež chodievam von s kamarátkami, ale to nie je moc často. Mala som obdobie, kedy som písala básničky alebo som maľovala. Teraz

som si našla ďalšiu záľubu a tou je sledovanie „marveloviek“. Tiež ma veľmi baví kreslenie. Preto sa snažím nakresliť aspoň jednu kresbu denne. Taktiež často volám cez videočat s kamarátkami. Asi by som povedala, že dištančné vzdelávanie mi vyhovuje viac ako chodenie do školy. Na druhej strane mi už ale chýba ten normálny, bežný život ako predtým. Chcela by som ešte spomenúť pár nevýhod online vzdelávania. Sú to hlavne technické problémy. Niekedy býva problém so zapnutím kamery či s mikrofónom. Takýto problém som mala aj ja. Keď som na starom notebooku zapla mikrofón, učiteľka mi povedala, že počujú niečo ako mixér alebo vysávač. Zišlo sa to, keď som nevedela odpovedať na otázku.

Alexandra N.

Som rada za to, že bývame v dome a moji rodičia sa snažia, aby som mala klud počas hodín. Väčšinu času sa nachádzame každý v inej miestnosti. Počas online výučby som sa naučila veľmi dobre narábať s počítačom, dokonca som objavila aj niektoré nové aplikácie. Našla som si novú záľubu a tou je cvičenie, ktorému sa teraz môžem venovať naplno. Motivovala som tým dokonca aj mamu. Chýba mi však sociálny život a chodenie medzi ľuďmi, do obchodov, ale zvykla som si už aj na toto. Stále dúfam, že nám zrušia prijímačky a dostaneme sa na školy, ktoré chceme. Dúfam však, že aspoň týždeň pred ukončením ZŠ sa do nej vrátíme. Takto všetci pokope sa uvidíme asi už naposledy.

Lenka P.

Homeoffice už nikdy nebudem považovať za benefit

Dve rozličné rodiny, domácnosti, bydliská. Jedni majú doma dvoch škôlkarov, druhí malých školákov. Jedno však majú spoločné – mesiace sú doma všetci spolu zavretí. Ako sa dá prežiť život medzi štyrmi stenami? Jednoducho povedané, museli sa prispôbiť aktuálnej situácii a zvládnuť takmer nemožné: naplno pracovať z domu a zároveň sa starať o deti i domácnosť.

Zachránil nás sneh

Rasťo: Keď som v roku 2019 prijal pracovnú ponuku v Žiline (online-marketing), ako rodina sme veľmi dúfali v možnosť home-officu. Ako mladšej rodine s 2 deťmi (3-ročný chlapec, 6-ročné dievča) sme verili, že nám to uľahčí skĺbiť pracovný život s tým rodinným. Home-office sa nakoniec z vysnívaného benefitu stal nutnosťou a už viac ako rok pracujem z domu. Nadšenie z práce z domu postupne vystriedali rôzne nálady, ako samota, úzkosť, apatia. Bolo obdobie, keď ma nebavilo naozaj nič. Áno, deti mi robili radosť, bol som vďačný za to, že sme zdraví. Ale chýbala mi chuť do života.

Slubné leto

Situácia pred letom vyzerala, že sa vraciame späť do normálneho života. Kvôli opatreniam boli naše deti väčšinu prázdnin opäť doma, vďaka starým rodičom a širšej rodine sa nám podarilo zabezpečiť pre deti stráženie. Mne veľmi chýbal kontakt s ľuďmi. Sám na seba som cítil, že som viac podráždený. Veľmi nám pomohla spoločná dovolenka na Slovensku, kde sme mohli odložiť prácu bokom, zmenili sme prostredie a naplno sme sa venovali deťom. Taktiež v mojej práci sa začali zaujímať o psychické zdravie zamestnancov. Poskytli nám psychológ online, rôznych prednášajúcich alebo sa napr. založil bežecký klub, vďaka ktorému som začal opäť behávať. Musím povedať, že beh mi pomohol dostať sa z „depky“ a udržiavať sa v psychickej pohode.

Zvládnutie nemožného

Tento rok bol pre nás náročnejší, keď môj otec po viacerých zdravotných problémoch zostal odkázaný na starostlivosť iných. A tak k našej práci, našim deťom pribudlo striedanie sa v starostlivosti o otca, ktorý býva v dedine ďalej. Ak by mi niekto pred rokom povedal, že toto zvládneme, tak by som mu neveril. Našťastie sme dokázali zvládnuť aj túto situáciu. Veľká vďaka patrí aj našej rodine a priateľom, ktorí sa nám viackrát ponúkli na stráženie detí. A taktiež vďačíme tomu-

to obdobiu, že sme sa naučili zmanažovať si deň alebo nebrať veci príliš vážne. Ako napríklad, keď sme našli po pracovnom hovore behať deti vo februári v záhrade v kraťasoch alebo keď sa počas dňa kúpali v plavkách vo vani...

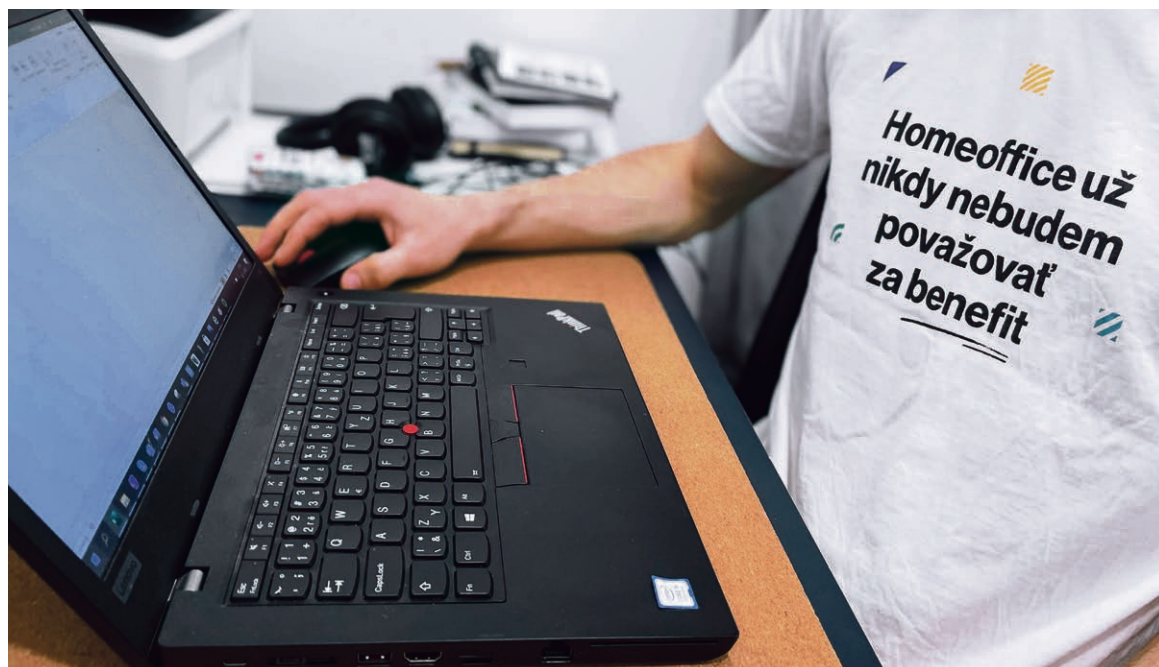
Majka: Ja som vo februári 2020 nastúpila po materskej do novej práce ako IT analytik. Keďže približne v tom čase začala prvá vlna, striedavo som bola na OČR a home-office. Deti boli s nami doma, zvykli sme si na novú situáciu, bolo to niečo nové. Počas OČR som mala čas sa im venovať, počas home-officu som bola vďačná za záhradu, kde sa mohli deti hrať. Okrem toho, že sme obmedzili kontakt s rodinou, som mala pocit, že korona sa nás nedotýka. Užívali sme si spoločný čas, venovali sme sa prácam okolo domu, mali sme stabilný príjem, boli sme zdraví. Neskôr deti nastúpili do škôlky, ja opäť do práce. Manžel pracoval stále z domu.

Kritický začiatok roka

Najhoršia situácia u nás v rodine nastala na začiatku tohto roka. Vzhľadom na pracovné povinnosti a stav v práci (kolegyňa bola v nemocnici), som nemala odvahu ísť na OČR s deťmi, ktoré zostali opäť doma zo škôlky. Nervozita z práce sa začala odzrkadľovať aj u nás v rodine. S rodinou sme sa nestretávali, a tak sklbenie práce, domácnosti a starostlivosti o deti sa postupne u nás začalo stávať Mission Impossible... Ja som začínala pracovať ráno o 6:00, kým ešte deti spali. Postupne sa pridala manžel, keď sa deti zobudili, nachystala som raňajky, pomohla som s obliekaním a opäť som si sadla za notebook. Deti boli zo začiatku skvelé, majú veľmi pekný súrodenecký vzťah, dokázali sa spolu dlho zahrať samy. Bola som rada, že sme sa im doteraz venovali, že nezvyknú pozerieť do notebooku alebo mobilu. Mala som pocit, že žneme ovocie našej výchovy.

Ako dobyť energiu

Postupne si mladší syn, ale aj dcérka začali vyžadovať našu

Život cez prestávky

Sisa: Sme štvorčlenná rodina. Obidvaja pracujeme z domu už takmer rok, s malými prestávkami a výjazdmi do práce, resp. na pracovné stretnutia, keď to bolo možné. Máme dvoch synov vo veku 7 a 9 rokov, ktorí sa učia prerušovane online alebo na pár dní v škole, keďže sú na prvom stupni ZŠ.

Opísať život teraz počas obmedzení kvôli pandémie, našu

prácu z domu, ako aj vyučovanie online, je zaujímavá výzva – keď to raz pominie a život sa vráti aspoň vo väčšine oblastí do bežných kolají, budeme spomínať, ako 4 členovia našej rodiny žili svoje životy v 3 izbách s dovetkom, že na dvoch izbách je možné aj zatvoriť dvere a obývačka je otvorený priestor s kuchyňou a chodbou. Prečo je to dôležité? Lebo to ovplyvňuje všetko, čo sa deje od vstávania do popoludnia.

Ráno

Po zobudení prebieha život nezmenene – umyť, obliecť, naraňkovať. Zmena je v tom, že si dávame záležať, aby sme boli oblečení, ako keď ideme do školy a do práce – aspoň vrchné časti, ktoré je vidieť na kamere, tzn. „pekné tričká“ a pod stolom aj slušné tepláky. Výučba alebo práca v pyžame je tabu. Aj keď nevychádzame z domu, je potrebné sa slušne upraviť, a tak sa nastaviť na spoločenské dianie.

Nachystať počítače, nabíjačky, učebnice, zošity aaaaaaaa pripojiť sa a ídeme na to. Od 8. hodiny prebiehajú paralelné svety v každej zo spomínaných 3 izieb + kuchyne. Ako? V spálni nám pribudol pracovný stôl pre jedného žiaka a v obývačke je pracovňa pre druhého žiaka – tu je najsilnejší internet. V detskej izbe pribudol dočasný stolík číslo tri – v tejto izbe sa dejú stretnutia z celého Slovenska, príp. celého sveta, pokiaľ to nie je lokálna konzultácia ale projektový míting – nie

je podstatné, že je to virtuálne stretnutie. Mám pocit, že tí ľudia sú u „nás“. Pozná ich hlas, spôsob vyjadrovania – sú u nás.

Ak chceme stihnúť s manželom kávu – spravíme si hneď dve za sebou, keďže po 8.00 to už nepôjde, lebo by náš kávovar mletím kávy vyrušoval synovu výučbu.

Mama v pohotovosti

Veľká zmena nastane po raňajšom zhone o ôsmej. To sa všetci usádzajú k svojim spoložiakom a kolegom a nastáva intenzívna snaha sa učiť a pracovať. Vybíehanie na WC, po vodu alebo hľadanie pera a nabíjačky považujem už za folklór.

Keďže je potrebné nechať všetkých pracovať – zostávam ako štvrtý člen v pohotovostnom režime. Čo to znamená? Reagujem na výzvy – mamiííí, mne to seká, príp. mne nejde interneeeet. Mamiííí, nevieš, kde mám zošit? Zlatko, spravíš mi ešte kávu cez prestávku?

CEZ PRESTÁVKU robíme kávu, telefonujeme, krájame zemiaky na obed, vyberáme riad z umývačky riadu, mixujeme zemiakovú kašu, dohodneme sa s babkou a dedkom, či je niečo potrebné... Nachystať veci do pračky, umyť si vlasy, atď... všetko v desiatich minútach. Sú rušné a dynamické.

STOP. Ďalšia hodina. Dovärame, píšeme služobné maily, študujeme podklady, pripojím sa na konferenciu a hľadám miesto s dobrým príjmom – môže to

Letná

Alojz Krajčí

Je to lavobrežný pasienok pozdĺž koryta rieky Vlára, oproti obecnému úradu našej obce. Druhou hranicou je pozemok železničnej trate Trenčianska Teplá – Brno. A prečo Letná? Toto mini ihrisko dostala podľa slávneho pražského futbalového štadióna Letná.

Pozdĺž rieky Vlára bolo takýchto pláckov, ktoré sme využívali ako futbalové ihriská, niekoľko. Letná sa od nich odlišovala. Ihrisko malo bránky, hoci úmerne menšie k ploche, a pri nedelňých zápasoch bola plocha riadne „vylajnovaná“. Prečo hovorím o nedelňých zápasoch? Tie boli určené len pre starších chlapcov a ich zoznam sa menil iba ojedinele. V priebehu týždňa mladší, ale iba žiaci od 5. ročníka ZŠ, mohli toto ihrisko využívať.

V budove ZŠ bolo málo učební, v čase, keď som chodil do 4. ročníka obecnej školy, zriadili pre nás učebňu v priestoroch obecného úradu na prízemí (terajší obchod). Pre nás chlapcov to bolo výhodné. Na Letnú sme mohli ľahko, najmä cez veľkú prestávku, vybehnúť a trochu si zahrať futbal, nemuseli sme ísť cez drevený most, lebo malý prechod, hoci len z dvoch smrekových kmeňov, bol priamo oproti úradu. Mali sme iba jeden problém, v triede nás bolo 9 chlapcov a 6 dievčat. Nepísaný zákon hovoril, že niektoré z dievčat muselo ísť do jednej brány. A fungovalo to. Ak niektoré dievča odmietlo ísť hrať, tak Margita Mešťanková to zachránila.

Iný problém sme mali s pani učiteľkou Machunkovou, ktorá často prichádzala na hodinu dejepisu po veľkej prestávke. Pani učiteľka bola ináč veselá kopa, ale sa stávalo, že sme sa na ihrisku zabudli. To chcela vyriešiť tak, že z hrádze na nás volala, aby sme už išli, hodina sa už začala. Naša odpoveď bola: „Poďte nás cez lávku previesť,“

lebo sme vedeli, že na lávku nikdy nevstročí. Iste, prišli sme do triedy, ale čas na skúšanie uplynul a ostal iba na prebranie novej state. Ďalšia výhoda, že sme mali triedu mimo budovy školy, bola v pozorovaní, ako sa prichádzajúci učitelia správajú pri chôdzi. Keď prichádzal pán riaditeľ Lonek a klobúk mal príliš na jednej strane, tak sme vedeli, že bude písomka alebo skúšanie celú hodinu.

Rád si spomínam na takéto „drobnosti“, lebo sa mi oživia spomienky na školu, ale najmä na ľudí, ktorí mi niečo dali. A to učitelia, ale aj spolužiaci, len už nás je tu málo.

Pri spomienke na Letnú a pri počúvaní našich vodcov športu sa pousmejem, keď sa chvália, že v Petržalke alebo inom meste na Slovensku otvorili nové ihriská pre mladých. Škoda, že nemajú skúsenosti, aké a koľko „pláckov“ sme si vedeli urobiť aj bez pomoci z Európskej únie a drahých peňazí!!!!, ktoré isto nie sú zadarmo, ako to hlásajú naše masmédiá.

Mlynárske skúsenosti

Alojz Krajčí

Dobre si pamätám, ako otec chystal vrecia so pšenice, ktorú mal večer odvieť do mlyna v Rajkovci. Vedel som aj o tom, ako sa s ujcom Antonom rozprával, ako to vybavila s transportom, lebo ujec bol v poradí na mletie pred otcom. Pred večerom otec nakladal vrecia na voz a neviem prečo, opýtal som sa, či by ma do Rajkovca so sebou nezobral.

Otec ma veľmi potešil, keď súhlasil. Viem, ako som mu pomáhal pri zapriahaní našich kravičiek. Už v tom čase sme náš záprah „širovali“, čo bolo pre kravičky polahoda. Chomúty boli šetrnejšie ako tvrdé jarmo. Mama mi dala teplejší svetník, usadili sme sa do voza a naša cesta sa začala.

V tom čase bola poľná cesta cez Čerňave, Blatie, Starú riekku do Rajkovca. Trvalo to dlhšie, v rieke bola nízka hladina vody, tak sme prišli k mlynu ešte za svetla.

Bol som spokojný, že som mal možnosť odvieť sa na vozíkoch úzko koľajovej železnice, ktorú „Pepek“ zhotovil ako súčasť „gátra“. V Rajkovci mali v tom čase mimo mlyna aj pílu na porež guľatiny, ktorá mala transmisný pohon z mlynského kolesa. Bol som nadšený, čo všetko som si mohol pozrieť v strojovni okolo píly, aj v okolí.

Už sa zvečierilo, keď som sledoval majstra Jozefa Pavlákého, ako šikovne posúva šúbre v mlynici, skúša kvalitu múky alebo šrotu, až som bol celý od múky. Neviem ako, precítil som sa, keď ma otec zobudil a povedal mi, že ujec ma odvezie domov.

To som nemohol všetko vedieť, ale otec mal už naše zrno nasypané a pripravené k mletiu.

Pomáhal ujcovi naložiť vrecia s múkou a šrotom na pripravený voz. O mne bolo rozhodnuté, uložili ma medzi vrecia a ujec zavelil kravičkám „hajs“ a už sme, za svitu mesiaca, išli dolu vlárskou dolinou. Teplo čerstvej múky ma čoskoro uspalo. Neboli sme ďaleko od Sietninského potoka, keď som sa prebudil, zbadal som nad sebou hviezdnatú oblohu. Túto lokalitu som dôverne poznal a ujec sa ma opýtal, či som si dobre pospal. Veru dobre, odvetil som a znova som sa dostal do ríše snov a prebudil som sa až pred našim domom, keď ujec hlasnejšie zavola na kravičky, aby zastavili.

Neviem, koľko bolo hodín, ale viem, že ujec ma priniesol až do kuchyne a mama trochu rozospatá, sa pýtala svojho brata, koho to doniesol a hlavne prečo. Bol som celý zamúčený, ale ujec si neodpustil uštipačnú poznámku: „Ale, Mara, čo si nepoznáš syna?“

Ujec sa ponáhlal ku kravičkám, iba sa obidvaja zasmiali, mňa už mama uložila do postele, ale na moje mlynárske skúsenosti sme dlho so smiechom spomínali.

Už iba dodám, že Rajkovec, najmä „fabrika u Pepka“, ostali mojim obľúbeným miestom v mladosti, ale aj potom, ako sa tam stali vlastníkmí Varčekovci. Viem, že aj dcéram sa táto lokalita zapáčila, lebo sme tam stanovali. O pár rokov neskôr som sa tam častejšie zastavil s vnúčatami.

Napísaním týchto riadkov som dosníval, nádherný hviezdnatý a múčny sen.

FOTO: PIXABAY / ANNROS

byť stôl v kuchyni, oproti synovi v obývačke alebo pokojne aj na chodbe na komode postojáčky.

Keďže sme súčasťou výučby jedného z detí – je čas aj obdivovať trpezlivosť pani učiteľiek a radosť detí, keď sa vidia aspoň na kamere. „Pani učiteľka, pani učiteľka – aha, aké mám už dlhé vlasy.“ „Ahoj, Janko, už si sa pripojil. Ešte počkáme minútu na ostatných, aby sa pripojili. Janko, ako si sa vyspal?“ „Na, snehuláka.“

Aj sa nasmejeme, aj stresujeme, je to 50 na 50. Snažíme sa chodiť veľa von, hráme spolu hry, čítame.

Sociálny dištanc

Ale teraz už skutočne pociťujeme nedostatok kontaktov s priateľmi,

kolegami, spolužiakmi. Akoby to viac vystúpilo do popredia. Druhú polovicu prechádzky si doprajem „kávu po telefóne“. To znamená, že s kamarátkami vieme prebrať, čo nové v živote aj po telefóne a vôňu kávy si domyslíme. Inak by naše životy išli ďalej bez toho, aby sme o sebe vedeli. Ten sociálny dištanc sa podpíše na nás všetkých.

Máme veľmi vážne chorú priateľku a nemôžeme byť s ňou. A ona nás potrebuje. Nielen že sa vysporiadava so svojím stavom a strachom, ale nemôže ho s nami zdieľať, nemôže sa o to ani podeliť, nemôžeme byť pri nej a objímať ju po každej chemoterapii. Myslím, že tento čas nám už nikto nevráti. Veľa vecí sa

budeme snažiť dobehnúť, nahraďiť, ale pre niekoho, kto čaká, ako uplynie ďalší deň, hodina...

Nielen dospelí delia život na ten pred pandemiou a po jej začiatku. Naš mladší syn spomína na obdobie pred rúskom a po začiatku jeho nosenia. Pred rúskom je tých spomienok málo. Keďže nevieme odpovedať deťom, kedy pôjdu do školy, príp. ako dlho do nej budú môcť chodiť a uvidia spolužiakov – aj si popláčú za všetkými priateľmi, ktorých máme, ale aj nemáme.

Deti potrebujú deti. Ľudia potrebujú ľudí. Čas strávený vonku bez ostatných detí je pre nich žalostný. Nebaví ich hra, športovanie, turistika. Áno, aj rodinné výlety po okolí majú svoje čaro,

sme spolu, prežívame spoločné chvíle, ale... Ale bez kamarátov sa život zdá šedý. Synovia sa rozprávajú a niekedy len pozerajú na spolužiakov, ktorí sú pripojení cez počítač. Aj toto „virtuálne“ spojenie je lepšie ako nič.

Všimame si, že sú viac ukričania, nervóznejšie, čo, samozrejme, nepridá ani na pohode pri pracovných úlohách – keď sa k nim konečne dostaneme. Je oveľa náročnejšie sa sústrediť. A termíny v práci nepočkajú, takže ten tlak sa chvíľami zvyšuje.

Treba sa nadýchnuť

Čo nám pomáha? Byť každý deň aspoň na chvíľu vonku. Či sneží alebo prší, či svieti slnko alebo sa už zotmelo. Vonku sa

nadýchneme, a tak sa nám ľahšie dýcha aj po návrate domov. Všetok ten zhon, krik, robenie viacerých vecí súbežne zostane za nami a pred nami je nádherná. Obmedzenie pobytu v okrese má svoju výhodu v tom, že sme spoznali to, čo máme na dosah a nedá sa do toho nezaľúbiť.

Pri prechádzke má zrazu človek priestor na rozhovor – či sám so sebou, manželom, deťmi... Nadhľad, odstup, pokoj, rozvažovanie – to všetko si donesie domov. Spoločné hry, káva, čítanie (konečne je možnosť čítať knihy, aj keď v noci) alebo aj tie seriály dokážu na chvíľu odpútať od toho, že nevieme, čo nás čaká.

Keď sme sa dočkali jari – tak už sa zdá, že vydržíme všetko.

Fond Cemmac opäť prijíma žiadosti o podporu

Približne 5 rokov uplynulo od chvíle, keď sa cementáreň v Hornom Srní rozhodla zastrešiť svoje podporné aktivity v regióne jasnými a transparentnými pravidlami.

Boris Bukovský

Vznikol Fond CEMMAC, vďaka ktorému získali konkrétnu finančnú podporu už mnohé občianske združenia, športové kluby, dobrovoľnícke spolky a kultúrne podujatia, ktoré sú Srňanmi hojne využívané a pozitívne hodnotené. Okrem toho sa našli aj prostriedky pre deti a mládež alebo jednotlivcov, ktorí sa bez vlastného zavinenia ocitli v núdzi. Spôsobov, ktorými cementáreň kompenzuje občanom svoje podnikanie, nájdeme v obci dosť na každom kroku.

Fond CEMMAC prerozdeľuje prostriedky získané prevažne z určeného percenta dane z príjmov fyzických a právnických osôb – teda jedného percenta dane z príjmov samotnej spoločnosti a dve alebo tri percen-

tá od individuálnych darcov. Od roku 2016 Fond podporil aktivity 52 žiadateľov v celkovej sume takmer 50 000 €. Keďže sa blíži termín na podanie žiadosti v roku 2021 (termín je vždy do 30. júna), tu je niekoľko užitočných informácií o tom, aké projekty majú najväčšiu šancu podporu získať a ako o ňu požiadať.

V štatúte Fondu je uvedené, že prioritne sú podporované projekty žiadateľov z bezprostredného okolia cementárne. Zamerané by mali byť najmä na **podporu vzdelávacích zariadení, aktivít a súťaží pre deti a mládež**, ďalej podporu **športových a kultúrnych podujatí, začlenenie občanov so zdravotným znevýhodnením do spoločnosti**, no v neposlednom rade aj **individuálna pomoc pre jednotlivcov alebo rodiny v ohrození života, vo finančnej tiesni alebo nepriaznivej život-**

nej situácii, do ktorej sa nedostali vedomo a vlastnou vinou.

Na stránke www.cemmac.sk je k dispozícii vzor žiadosti, ktorá musí byť podaná v slovenskom jazyku a musí obsahovať údaje o žiadateľovi, účel dotácie, pre koho bude príspevok použitý a v akom časovom období bude projekt realizovaný. Komisia menovaná správnu radou Fondu rozhoduje o pridelení/nepridelení príspevku vždy najneskôr do 31. augusta daného roka, pričom podmienkou na poukázanie príspevku žiadateľovi je podpísanie zmluvy o spolupráci a poukázanie sumy z podielu zaplatenej dane zo strany Finančného riaditeľstva SR na konto Fondu CEMMAC.

V r. 2020 cementáreň kompletne zrekonštruovala chátrajúci plot futbalového štadióna

FOTO: HUGO BACH

Podpora Cemmac za posledné roky

V posledných dvoch rokoch podporil CEMMAC priamo alebo prostredníctvom Fondu CEMMAC opäť nespočetne veľa žiadostí. Pripomeňme si tie najvýznamnejšie.

Boris Bukovský

Vybavenie ordinácie

Sumou 1 500 eur podporil Fond CEMMAC ordináciu detského lekára MUDr. Martina Zavřela, vďaka čomu je v obci k dispozícii systém rozšírenej prvej pomoci (ALS). Vybavenie umožňuje zasiahnuť v kritických situáciách, ohrozujúcich život. Taška prvej pomoci obsahuje pomôcky na zabezpečenie dýchacích ciest – odsávačku, laryngoskop, intubáčny kanyly či kyslíkovú bombu. Doplnená je o pomôcky na ošetrovanie rozsiahlych popálenín, čo je veľmi častý detský úraz. Prostriedky pridelené z Fondu CEMMAC vystačili aj na zakúpenie germicídneho žiariča, ktorý počas pandémie vytvára z čakárne u lekára bezpečné miesto pre malých pacientov aj rodičov.

Výstavba športovísk

Základná škola Václava Mitúcha realizovala projekt ihriska, ktoré s plochou 33 × 18 m vytvára bezpečný a funkčný priestor na rozvoj športu v škole aj v obci. V súčasnej pandemickej situácii, keď je zakázané využívať telocvičňu na hodiny telesnej výchovy, je multifunkčné ihrisko pre školu veľkým benefitom.

CEMMAC tu poskytol nefinančné plnenie: takmer 200 ton kameniva a betón v objeme desiatok kubíkov. Rovnako CEMMAC materiálovo prispel na výstavbu novej športovej haly v obci Horné Srnie, ktorá nahradí starú nevyhovujúcu halu.

Oplotenie štadióna

Impulzom k rekonštrukcii plota okolo štadióna boli názory obyvateľov Horného Srnia, ktoré zazneli na verejnej diskusii v lete 2019. Cementáreň štadión vybudovala na svojich pozemkoch a financuje aj jeho prevádzku. Do chátrajúceho oplotenia bolo nutné investovať 25 000 eur a aj keď Fond podporuje prevádzku štadióna, vybudovanie nového oplotenia bolo celé v rézii CEMMAC-u. Projekt sa začal realizovať koncom augusta a dokončený bol v októbri minulého roka. Tento príspevok ku kultivovanému prostrediu v našej obci Horné Srnie je na očiach domácich aj návštevníkov. Zámerom výstavby nebola však len estetická stránka, ale predovšetkým bezpečnosť športovcov aj návštevníkov.

Pre budúce generácie

CEMMAC sa snaží aj o to, aby sme v deťoch prebúdžali záujem o okolie. Už šesť rokov podporujú

projekt *Učíme deti vnímať architektúru*. Ten ich motivuje k tomu, aby sa niekedy pozreli na svoju dôverne známu obec či mesto očami náhodného turistu. Stavebníctvo a architektúru majú možnosť vnímať ako súčasť života okolo nás. Jeho neoddeliteľnou súčasťou je aj vzťah k životnému prostrediu. Do obce prišli práve preto s podporou Fondu aj dve detské hviezdy: Thomas Puskailer a Martin Madej, ktorí v rámci projektu *Eco Tour* podporujú záujem detí o životné prostredie. Je škoda, že pandémie podobné aktivity nateraz zastavila, no zostáva veriť, že už čoskoro situácia umožní ich reštart.

Ďalšie podporené projekty

Okrem týchto väčších a viditeľnejších projektov existujú aj ďalšie, ktoré mohli byť realizované aj vďaka podpore Fondu CEMMAC: ZŠ s MŠ Václava Mitúcha, činnosť literárneho klubu Poema, o. z. Žabka, TK 2000, klub karate Mungen z Nemšovej, Hornosrnianska dychovka, futbal a futsal či rôzne podujatia pre cyklistov. Komisia rozhodla aj o podpore individuálnej žiadosti bývalého zamestnanca, ktorý sa ocitol v neľahkej životnej situácii z dôvodu vážneho zdravotného stavu.

Úspešné ťaženie proti COVID-u

Od začiatku druhej vlny pandémie nového koronavírusu je súčasťou boja proti šíreniu ochorenia aj plošné testovanie vo firmách.

Boris Bukovský

Prvé testovanie zamestnancov a externých spolupracovníkov cementárne prebehlo ešte v októbri minulého roka.

Odvtedy bolo v rámci firemného testovania v CEMMAC-u vykonaných 158 PCR a 1583 antigénových testov. Aj keď vďaka týmto opatreniam CEMMAC 4 týždne po sebe nezaznamenal žiaden pozitívny prípad, pokračovanie v testovaní sa ukázalo ako opodstatnené. Posledné testovanie 29.3. odhalilo zo 152 vykonaných testov 1 pozitívneho, ktorý ihneď nastúpil do karantény.

Jedinečnou možnosťou pre zamestnancov bolo testovanie prstátok z krvi. Tento test má veľkú výpovednú hodnotu najmä pre ľudí, ktorí už ochorenie COVID-19 prekonali, pretože dáva jednoznačnú odpoveď na to, či si ich telo udržiava prirodzenú obranyschopnosť pred opakovanou infekciou vírusom. Odbery krvi v rézii cementárne prebiehali začiatkom marca a využilo ich celkovo 26 ľudí.

V prípade akejkoľvek epidémie je však najdôležitejšia prevencia. Spoločnosť zaviedla viacero opatrení na pomoc zamestnancom počas zložitej pandemickej situácie, a to aj nad rámec povinných nariadení. CEMMAC vypláca plnú výšku mzdy všetkým zamestnancom, ktorí museli pre kontakt s pozitívnou osobou absolvovať povinnú karanténu. Tiež nad rámec povinných nariadení venoval zamestnancom vitamínové balíčky určené na prevenciu nákazy v celkovej hodnote 3 500 eur.

Testovanie v rámci cementárne výrazne pomáha odbremeniť testovacie kapacity obce a bráni šíreniu nákazy v regióne, keďže vo fabrike hlavne počas januárovej generálnej údržby pracovalo veľa externých spolupracovníkov. Zamestnanci aj externisti sa striedajú v zmenách, kde sa nedá úplne eliminovať ich bezprostredný kontakt. Generálny riaditeľ a predseda predstavenstva CEMMAC Martin Kebísek: „Naším prvotným cieľom je ochrániť zdravie našich zamestnancov a prispieť k zníženiu nebezpečenstva šírenia nákazy v obci, keďže sme najväčším zamestnávateľom v okolí a väčšina našich kolegov sa z práce vracia domov práve do Horného Srnia.“

Hasiči – hrdinovia z prvej línie

V dnešnej pandemickej dobe sa tieto slová skloňujú často. Dnes však budem písať o hrdinoch, ktorí dobrovoľne nasadzujú svoj život pri každej živelnnej pohrome nielen v našej obci, ale aj v širokom okolí. Zachraňujú nielen naše životy, ale aj náš majetok a hmotné hodnoty okolo nás.

Ing. Jolana Hiklová

Je tomu už sto rokov, čo v našej obci začala pracovať hasičsko-policijná služba, podliehajúca richtárovi obce, a jej členmi boli: Varček Pavol, Kríček Martin, Štefánek Štefan, Varček Peter – obecný sluha, Kebísek Jozef – kolár, Kebísek Pavel, Januj Ján, Kríček-Papierník Ondrej a iní. Výstroj hasičov pozostávala z kožených vedier, hákov, rebríkov, ale hlavne z dvojpiestovej ručnej striekačky, pre ktorú bola postavená drevená zbrojnica pri dolnej lávke.

Prvé zásahy odmenený

Hasičsko-policijná služba, ktorá sa tiež nazývala ohňohasičský zbor, podľa zachovaných informácií prvýkrát zasahovala v roku 1915 pri likvidácii veľkého požiaru v Nemšovej, keď okrem obydli a hospodárskych stavísk zhorela aj veža kostola. K preprave striekačky do Nemšovej bol použitý konský záprah a za obetavosť a odvahu preukázanú obyvateľom susednej obce boli Srňania odmenení trenčianskymi hasičmi jednou hadicou, ktorá bola vtedy pre tunajších hasičov veľkým prínosom.

V roku 1919 bola obec postihnutá povodňou, najviac bola zasiahnutá dolná časť obce Kamenec a časť zvaná Závodie. Hasičsko-policijná služba pomáhala občanom v postihnutých oblastiach, občania boli včas informovaní a aj keď materiálne škody boli veľké, o život nikto neprišiel. Srňanskí hasiči si už v roku 1919 zaobstarali prvú ručnú striekačku na kolesách s plnou výbavou: prilby, opasky a sekery. Bola vybudovaná aj nová drevená zbrojnica.

Čierny deň hasičov

V roku 1921 bol v Hornom Srní založený Hornosrňanský hasičský zbor, mal 41 členov a prvým veliteľom bol Ján Januj. Čiernym dňom obce Horné Srnie bol deň 14. máj 1922, keď v dome Šimona Krajčího vznikol požiar od pece pri pečení chleba a zasiahol ľavú stranu Horného Srnia. Požiar zasiahol celú stavbu a vietor ho poroznášal na susedné strechy. Miestni hasiči zasiahli, ale pri premiestňovaní striekačky sa poškodila jedna savica a náhradnú nemali. Nastal zmätok a každý zachraňoval svoje. Telefaticky požiadali o pomoc okolitých požiarnikov a prvá pomoc prišla z Bylnice na zvlášť vypravenom vlaku. Okrem bylnických hasičov pri požiari zasahoval aj hasičský zbor z Trenčianskej Teplej. Vojaci z Trenčína pomáhali pri rozoberaní horiacich častí budov. Kritická situácia občanov bola riešená vybudovaním

Výcvik hasičov na motorovú a ručnú striekačku

bytovej kolónie Nová Nemšová, ktorá bola postavená zo štátnych prostriedkov a z príspevkov amerických Slovákov. Tento strašný požiar bol aj poučením, že nestačí len odvaha, ale treba mať aj materiálové vybavenie a je nutné počítať aj s rezervami v prípade porúch. Spomínaný požiar bol úvodom do ďalšieho radu požiarov: roky 1929 – 1931 si vyžiadali osem protipožiarnych zásahov a pri jednom z nich u Turáka Michala boli zranení aj dvaja hasiči.

Preventívne hliadky

Povinnosťou miestnych hasičov bolo nielen požiar likvidovať, ale predovšetkým preventívnymi zásahmi požiarom predchádzať. Prvé záznamy o preventívnej činnosti sú už z roku 1923 a hovoria o tom, že v čase žatvy pôsobila v obci nočná hliadková služba. Do nočných hliadok sa neskôr zapájali aj občania a od roku 1951 podliehali nočné hliadky miestnemu národnému výboru, ktorý ich riadil.

Pri požiari kancelárie majiteľa kameňolomu Pissettu dňa 26. 11. 1931 prišla hasičská pomoc neskoro, lebo neboli po ruke kone na prepravu striekačky. Preto v roku 1934 bola zavedená v obci „pohotovosť koní v čase požiaru“. Majiteľ koní, ktorý mal službu, bol povinný poskytnúť v čase požiaru kone na prepravu striekačky a ostatnej výzbroje potrebnej pri požiari.

Nová zbrojnica i výbava

V rokoch 1933 – 1934 bola postavená a vysvätená prvá murovaná hasičská zbrojnica a už v roku 1936 obec dostala prvú motorovú striekačku s príslušenstvom, ktorá bola ustupujúcimi nemeckými vojakmi v roku 1945 odcudzená a našla sa až v Česku v Telči. S prvou motorovou striekačkou bol vysvätený aj hasičský praporek – bojová zástava našich hasičov, ktorá bola zakúpená z príspevkov občanov. Ich mená sú vyryté na ozdobných klincoch,

ktorými je vyzdobená žrd' práporu. Veľkou časťou prispela na praporek barónka Šipeková z Borčíc, hrabienka panstva dreherských lesov Kulmerová, vedenie Hornosrňanskej cementárne, Skláreň Nemšová a aj dvaja vystaňovalci do Ameriky Peter Kristín a Pavol Kebísek. Prispela aj Hasičská vzájomná poisťovňa v Bratislave a praporek zhotovili podľa dohody reholné sestry v Nitre.

Ohlasovanie požiaru

V roku 1939 likvidovali miestni hasiči požiar, ktorý vznikol od iskry z lokomotívy u Halgaša Ondreja a Uhríka Jozefa, už novou motorovou striekačkou.

V roku 1941 bol v obci vymenovaný prvý preventívny referent: Vodička Ondrej. Ten mal dozor nielen v obci, ale aj v miestnej cementárni.

Zo zbrojnice dom

Pre rozširujúci sa inventár bola hasičská strážnica postavená v rokoch 1933 – 1934 už malá, a preto sa v roku 1941 začalo s výstavbou novej zbrojnice. Po premiestnení celého hasičského inventáru bola stará hasičská zbrojnica odpredaná Boháčkovi Dionýzovi, ktorý ju prestaval na rodinný dom.

Začalo sa aj s výcvikom žien a prvé členky hasičského zboru v našej obci boli: Amália Borová, Kristína Turáková a Sylvia Papierníková.

Pri požiari u Ondreja Chlebanu v januári 1945 bol zásah hasičov neúspešný pre nedostatok vody v silne zamrzutej blízkej rieke. V rokoch 1948 – 1952 horelo u miestneho mäsiara Zajaca od udiarne a s ním i u blízkejších susedoch.

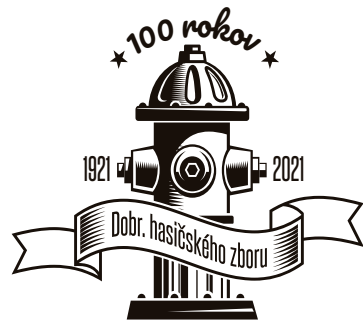
Zásahy s tragickým koncom

Vlna požiarov začala znova v roku 1958. Horelo na miestnom JRD, ale aj v lesných porastoch a časté boli aj požiare od udiarní miestnych občanov. Najtragickejší požiar v našej obci bol v časti Za kostolom dňa 17. 3. 1970, kde zahynuli v dyme a v ohni dve malé deti rodiny Šrámkovej. Deti boli samy doma, hrali sa so zápalkami a spôsobili v byte požiar. Tragédiou celej udalosti bolo, že mama maloletých detí bola učiteľka v miestnej základnej škole a v čase požiaru učila vo vedľajšej budove. Pri dohľade nad deťmi sa mala vysriedať s otcom detí, ktorý sa však oneskoril z práce a ona musela ísť na vyučovanie. Deti ostali bez dozoru a hrozná tragédia za-

ku na podvozku s plnou výbavou a v roku 1968 aj motorovú striekačku na dvojkolesovom vozíku. V roku 1972 zbor dostal striekačku vhodnú najmä na okamžitý zásah. V rokoch 1983 – 1984 bola opäť prestavaná a zrekonštruovaná požiarna zbrojnica.

Okrem požiarnej ochrany obyvateľstva obce sa dobrovoľní hasiči zapájali aj do kultúrneho života obce. Organizovali tanečné zábavy, majálesy, dožinky, hodové zábavy, dohľadovali rôzne súťaže a tiež držali stráž pri Božom hrobe. V roku 1925 bola pri Dobrovoľnom hasičskom zbore v Hornom Srní založená dychová hudobná kapela. Členovia zboru už v roku 1919 nacvičili prvú divadelnú hru a v roku 1949 založili divadelný ochotnícky krúžok. Medzi prvými divadelníkmi boli: Kľúčovský Ondrej, Galko Pavol, Beňo Pavol, Kríček-Papierník Michal, Pissetta Emanuel, Borová Amália, Kebísková Božena, Cabalová Irena, Turák Ján, Cabala Jozef, učiteľky Šomodyová, Šulganová a Mierna.

V minulosti sa hasičský zbor lúčil so svojimi zosnulými členmi dôstojne, zosnulí boli od roku 1956 na cintorín odvážaní na lafete striekačky, ktorá bola zhotovená na príkaz riaditeľa cementárne Hodúla.

Miestni hrdinovia

I keď poslanie hasičstva založenom na záchrane života a majetku má vymedzený charakter, tento zámer sa v minulosti, ale aj v dnešnej dobe ďaleko prekračuje. Okrem výcviku mladej generácie, účasti na rôznych súťažiach, zapájania sa do kultúrno-spoločenského diania v obci, najväčší úspech majú naši hasiči pri organizovaní rôznych súťaží pre žiakov tunajšej základnej školy. Ich dobrovoľná a obetavá práca pri záchrane života a majetku spoluobčanov sa nedá oceňovať žiadnymi vyznamenaniami a môžeme len ďakovať Bohu, že aj takých spoluobčanov máme medzi sebou. Ďakujem za poskytnutie dokumentácie a odborné konzultácie veliteľke hasičov v Hornom Srní pani Dagmar Kubíčkovej.

FOTO: ARCHÍV OCÚ

Náš kostolík

Dedinka naša pod Lipovcom
veža nášho kostola ťa zdobí,
tu pod horským vencom
ona prežila už zabudnuté doby.

Z kostolíka čo bol starý,
otcovia naši, teba ponechali,
prestála si mnoho jarí
nad tebou vtáci prelietali.

Jak nádherný je ten náš chrám
do neho vchádzajme s pokorou
oddávajúc sa modlitbám
k tomu čo je nám oporou.

Zvony nás do neho zvolávali
na Božiu slávu zvonili
na večnosť vyprevádzali
tých, s ktorými sme sa lúčili.

Predkovia naši, si vieru zachovali
i v časoch ťažkých, chodili do chrámu
chráňme dedičstvo, čo nám zanechali,
oni už prešli, cez nebeskú bránu.

V tom dobrom ich nasledujeme,
v horlivosti v zbožnosti
aj my vieru si zachovajme,
žime v Božej milosti.
Vynovený z vonka vyníma sa
tých čo k nám prichádzajú,
upúta kostola nášho krása
obraz jeho si v pamäti zachovajú.

Pekný kostolík má naša obec,
starajú sa oň veriaci,
obnovuje ho náš duchovný otec.
Buď mu pane na pomoci!

Jozef Hošo

FOTO: LÚDIA MURÁROVÁ

Osemsmerovka

A	K	Š	E	R	E	G	O	K	R	A	P
B	K	P	A	L	C	R	V	U	B	L	Č
R	K	R	E	M	E	N	I	C	E	Í	N
A	R	S	O	Š	I	P	U	T	Á	R	C
D	Í	B	O	D	N	U	N	U	B	Y	D
E	Č	V	E	A	O	E	T	A	K	H	V
L	E	O	Ň	D	K	F	G	L	J	L	R
C	K	R	O	I	Ý	A	O	E	Á	S	Ú
Á	S	V	N	Y	N	Z	D	R	Á	H	Y
C	A	O	N	D	R	N	A	F	L	A	U
Z	E	Á	Ž	U	O	K	L	A	G	L	E
T	L	Á	B	T	H	Ú	S	E	R	K	A
O	R	Z	A	K	O	S	T	O	L	O	M

Pranostika: Keď na jar poletuje veľa...

Bagandžár, Bradelcá, CBA, Cyklozrub, Dráhy, Fodorka, Galko, Gereška, Horný koniec, HS, Húserka, Jednota, Kremenice, Kríček, les, letne kino, Lány, Orešovec, park, Putár, Srňan, TN, U Alfa, Vlára, Za kostolom, Za vodou

Spoločenská kronika

Naši noví občania

Sandra Švajlenínová
Romana Papierniková
Tereza Zajíčková
Emma Dianová

Navždy sme sa rozlúčili

4. 12. 2020	Ján Koteš
5. 12. 2020	Brigita Kondeková
17. 12. 2020	Anna Bezdedová
24. 12. 2020	Pavol Mierny
28. 12. 2020	Karel Hošo
31. 12. 2020	Pavol Sozanský
8. 1. 2021	Emília Hajdáková
15. 1. 2021	Anna Pobiecka
19. 1. 2021	Emanuel Martiška
30. 1. 2021	Karol Belka
31. 1. 2021	Emília Varčeková
1. 2. 2021	Anna Masárová
19. 2. 2021	Mária Osrmánová
1. 3. 2021	Alžbeta Hábllová
2. 3. 2021	Ján Papiernik
2. 3. 2021	Tomáš Skaličan
9. 3. 2021	Zdena Buranová
13. 3. 2021	Ján Hošo
15. 3. 2021	Miroslav Žofčín
17. 3. 2021	Ján Kristín
18. 3. 2021	Mária Schulczová
29. 3. 2021	Milan Blažej

S hlbokým žiaľom v srdci sme 18. marca 2021
prijali správu o úmrtí

Mgr. Márie Schulczovej

Za kolektív našej základnej školy a obecného úradu sa s ňou chceme rozlúčiť poďakovaním za veľa dobrého, čo pre našu školu a obec vykonala. Po pedagogických štúdiách nastúpila do Hornej Súče a od roku 1969 pôsobila na Základnej škole v Hornom Srni ako učiteľka a neskôr ako zástupkyňa riaditeľa. Aktívne sa podieľala na rozvoji našej školy a kultúrnom živote v obci. Viedla kroniku a pamätnú knihu obce, spolu s manželom patrila medzi zakladateľov Zboru pre občianske záležitosti. Myšlienku vybudovať v obci stálu expozíciu ľudovej úžitkovej tvorby sa jej s manželom podarilo naplniť v roku 1998. Aj po odchode na dôchodok sa zaujímal o dianie v škole a v obci. Stretnutia s ňou nás vždy potešili, šírila okolo seba úsmev, dobrosrdečnosť a pozitívnu energiu. Vždy sa tešila z úspechov svojich žiakov a radosť zo stretnutia s nimi bola obojstranná.

Raz čas každému povie:
Vyleť zo svojho života ako motýľ
a zamávaj krídlami duše živým
do ich spomienok ...

Požiarik

Keď živlov divokých rozbúri sa bes,
keď ťa už zúfalstvo bolestné unáša,
keď hrôzou meravieš a mučí ťa des,
požiarnik ti nádej a pomoc prináša.

Chrání ti majetok, nič nežiada za to,
zachraňuje život, odmenu nepýta;
česť, slachetné srdce – to je jeho zlato
a bdelosť s odvahou v srdci je ukrytá!

Či vo dne, či v noci, nemyslí na seba,
keď sirény strašný zachveje sa hlas;
s živlami besnými ide v boj za teba,
čo osud rve ti z rúk, on ti chce vrátiť zas.

V každej ročnej dobe i v každom počasí,
ochotne za teba zdravie, život dáva;
v srdci svojom preňho kus lásky nájde si,
veď on nič nežiada – česť jeho sláve!

Anton Beňo

